

FSC® Verpakking

**Een handleiding voor het gebruik van
FSC-gecertificeerde materialen in
verpakkingen**

Inhoud

‘Forestbased’ verpakkingen	2
Over FSC	3
Wat is FSC?	3
Wat doet FSC?	3
Controle van het bos tot de consument	4
Verantwoord bosbeheer én recyclage	4
FSC Chain of Custody certificering	5
Een FSC CoC certificering op maat van elk bedrijf	6
Certificeringsproces	7
FSC keurmerklicentie voor promotioneel gebruik	8
De FSC-labels	9
FSC 100%	9
FSC MIX	9
FSC RECYCLED	9
Een FSC-label op de verpakking	10
Correct on product label	10
FSC-label op en/of verwijzend naar de verpakking	11
Uw product in een FSC-gelabelde verpakking	12
FSC & de EU Deforestation Regulation	13
De ‘FSC Regulatory Module’	13
De FSC Blockchain ‘FSC Trace’	14
FSC Risk Assessment Framework: nieuwe aanpak voor risicobeoordelingen	14

Toelichting

Dit document biedt een introductie op de ‘Forest Stewardship Council®’ als organisatie en het FSC®-keurmerk voor bedrijven en organisaties actief met verpakkingen, en richt zich zowel op verpakkingsproducenten als op bedrijven die zelf verpakkingen aankopen.

FSC-certificering in de packaging is al vrij sterk ingeburgerd, met FSC-gelabelde verpakkingen, gecertificeerde producenten en verdelers wereldwijd. Voor de meest recente evoluties op internationaal niveau kan u terecht op www.fsc.org en op de mondiale databank search.fsc.org.

Bij FSC België kan eenieder terecht met vragen rond het FSC-systeem of certificering, al dan niet specifiek in verband met FSC-gecertificeerde verpakkingen.

www.fsc.be - 016394718 - info@fsc.be

FSC® F000202

‘Forestbased’ verpakkingen

Verpakkingen van papier, karton of hout zijn alomtegenwoordig, en ook het aanbod op vlak van FSC-gecertificeerde mogelijkheden is ruim.

Omdat het over een hernieuwbare grondstof gaat, hebben deze 'forestbased' verpakkingen vaak een streepje voor op alternatieve materialen, onder meer omdat er bij de productie van de grondstof en de verwerking tot een verpakking minder energie verbruikt wordt ten opzichte van andere materialen. Hiernaast zijn verpakkingen uit karton, papier of hout vaak herbruikbaar, recycleerbaar en/of biodegradeerbaar.

Hoewel het om een ‘hernieuwbare’ grondstof gaat is het belangrijk dat het gebruikte hout of de vezels afkomstig zijn uit verantwoord beheerde bossen en/of gerecycleerde bronnen. Het FSC-keurmerk kan deze garantie geven, en via een on-product FSC-label op de verpakking ook kenbaar maken aan de klant.

Over FSC

Wie is FSC?

FSC (the Forest Stewardship Council) is een internationale non-profitorganisatie die is opgericht in 1993. Haar doel is het bevorderen van verantwoord bosbeheer wereldwijd met respect voor mens en natuur, nu en voor toekomstige generaties.

Wat doet FSC?

Door middel van een reeks strenge standaarden en regelmatige onafhankelijke controles op het terrein werkt FSC aan het garanderen van verantwoord bosbeheer over de hele wereld, gebaseerd op strenge ecologische, sociale en economische criteria. Deze vereisten zitten omvat in de tien 'FSC Principes en Criteria' (te lezen op onze website www.fsc.be).

Ecologisch geschikt

Het bosbeheer respecteert het ecosysteem en zorgt ervoor dat de biodiversiteit van het bos en de draagkracht van het bosecosysteem in stand gehouden worden.

Sociaal correct

Het bosbeheer houdt optimaal rekening met de lokale bevolking en draagt bij in hun welzijn. Bosarbeiders werken in correcte en veilige omstandigheden.

Economisch leefbaar

Het bosbeheer gebeurt planmatig en is economisch rendabel op korte en lange termijn.

Controle van het bos tot de consument

Bossen die worden beheerd volgens de FSC-vereisten kunnen een 'Forest Management' certificaat verkrijgen via een onafhankelijke audit die minstens jaarlijks wordt uitgevoerd. Hout en eventueel andere bosproducten die geoogst worden in een FSC-gecertificeerd bos kunnen dan met een FSC-claim verkocht worden.

Verantwoord bosbeheer én recyclage

Naast een verantwoord beheer van bossen wereldwijd zet het FSC-systeem ook in op recyclage. Gerecycleerde papiervezels bijvoorbeeld kunnen vlot gebruikt worden in FSC-gecertificeerde producten, al dan niet vermengd met nieuwe vezels ('virgin fibers'). Het FSC-systeem heeft duidelijke regels om aan te geven wat beschouwd wordt als herwonnen ('reclaimed') materiaal, met een onderscheid tussen pre- en postconsumer gerecycleerd materiaal waar wenselijk.

Om te garanderen dat een hout- of papierproduct dat met een FSC-claim verkocht wordt effectief conform de FSC-vereisten gemaakt is, is het belangrijk dat er een controle is op traceerbaarheid doorheen de verwerkende keten. Dit gebeurt via 'FSC Chain of Custody' certificering, waarbij bedrijven onder meer gecontroleerd worden op vlak van de traceerbaarheid van FSC-gecertificeerde materialen en producten. Het formeel verkopen van FSC-gecertificeerde producten via een vermelding op verkoopsdocumenten en het fysiek labelen van producten met een zogenaamd 'on product FSC label' is dan ook voorbehouden voor bedrijven die over een bedrijfseigen en geldig Chain of Custody certificaat beschikken.

Via de online leveranciersgids www.ikzoekfsc.be kan men steeds gericht zoeken naar FSC-hout- en FSC-papierproducten op de Belgische markt, alsook zoeken op bedrijfstype.

De internationale 'FSC search' (search.fsc.org) geeft het overzicht van alle FSC-certificaathouders wereldwijd.

FSC Chain of Custody certificering

Is uw bedrijf actief als producent en/of (groot)handelaar van verpakkingen en wil u FSC-gecertificeerde verpakkingen op een correcte manier aanbieden aan uw klanten? Dan is een FSC Chain of Custody certificaat wat u nodig heeft.

Met zo'n bedrijfseigen FSC-certificaat heeft uw bedrijf formeel de mogelijkheid om FSC-gecertificeerde materialen met de juiste garanties aan de klant te bezorgen (formele garantie op **verkoopfactuur**).

Als certificaathouder heeft u ook de mogelijkheid om FSC-gecertificeerde producten te voorzien van een '**on product FSC label**' (of een gecertificeerde leverancier dit te laten doen met 'uw' eigen label).

Hiernaast kan u het FSC-keurmerk gebruiken in uw bedrijfscommunicatie, en u dus profileren als een FSC-gecertificeerd bedrijf.

Concreet en samengevat komt een CoC-certificering neer op het hebben en toepassen van een goed systeem voor 'interne traceerbaarheid' van FSC-gecertificeerde producten. In de praktijk omvat dit een geschreven procedure die beschrijft hoe FSC-gecertificeerde producten van aankoop, over interne verwerking tot verkoop (en eventueel labeling) in het bedrijf opgevolgd worden. Uiteraard moet deze procedure ook in de praktijk goed gevolgd worden. De opvolging en controle bij een FSC-certificering gebeurt niet door FSC zelf, maar door onafhankelijke, erkende certificeerders, via een minstens jaarlijkse audit.

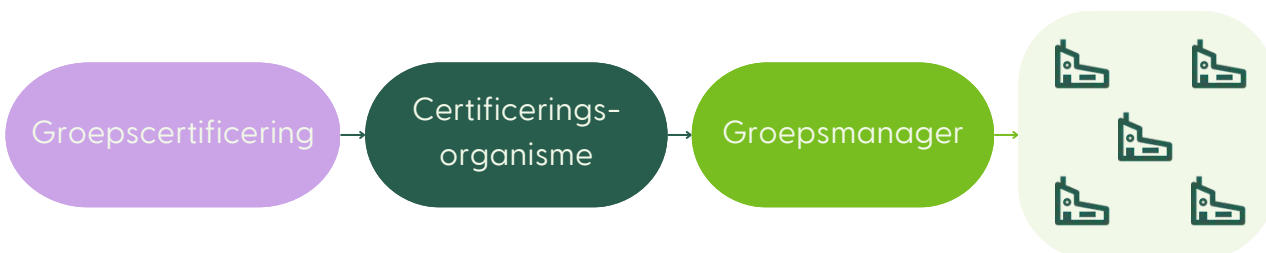

Een FSC CoC certificering op maat van elk bedrijf

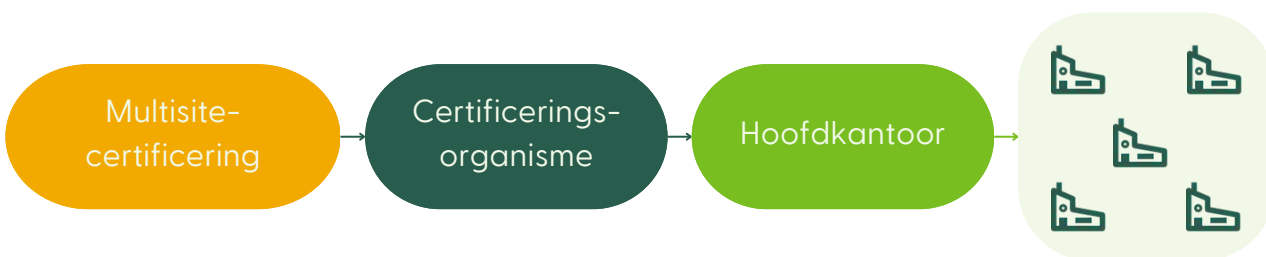
- Individuele certificering: een één-op-één relatie tussen uw bedrijf en een erkende certificeringsinstelling.

- Groeps-certificering: deze mogelijkheid bestaat voor KMOs met maximaal 15 VTEs. Een groepsmanager helpt met de interne voorbereiding van de FSC-certificering en staat nadien in voor de jaarlijkse opvolging. De groepsmanager wordt jaarlijks geaudit door een erkende certificeerder, waarbij een relevante steekproef van de aangesloten groepsleden ook een externe audit ondergaat.

- Multisite certificering: via een multisite certificering kan een groep van bedrijven die juridisch samenhangt onder één certificaat opereren. Het hoofdkantoor heeft hierin de lead, staat in voor de interne audits en wordt jaarlijks geaudit door de certificeerder, die ook een deel van de andere aangesloten sites zal auditen.

Certificeringsproces

Stap 1

Contacteer een of meerdere FSC-geaccrediteerde certificeringsinstanties om één of meerdere offertes aan te vragen

Stap 2

Kies met welke certificeringsinstantie uw bedrijf contractueel wil samenwerken

Stap 3

Stel uw FSC CoC procedure op en breng deze ook naar de praktijk binnen uw organisatie

Stap 4

Onderga een on-site audit door de certificeringsinstantie, en werk eventuele opmerkingen of tekortkomingen geïdentificeerd bij de audit binnen het gepaste tijds kader weg

Stap 5

Na een succesvolle FSC-audit krijgt uw bedrijf haar bedrijfseigen (en dus unieke) FSC-certificatiecode (XXX-COC-000000) en een FSC-trademark licentiecode (FSC-C000000)

Met vragen kan u steeds terecht bij FSC België, via info@fsc.be

Opleiding nodig?

Heeft u praktische vragen rond het behalen van een FSC-certificering, het nut ervan of de mogelijkheden voor uw bedrijf? Aarzel dan niet contact op te nemen voor een antwoord en advies op maat.

Wil u meer informatie in detail rond de vereisten van FSC Chain of Custody certificering, dan kan u bij FSC België ook terecht met uw concrete vragen.

Bovendien organiseren we regelmatig opleidingen in groep (voor bedrijven die overwegen een FSC-certificaat te behalen, als opfrissing, voor nieuwe personeelsleden bij bestaande certificaathouders of aankopers die regelmatig in contact komen met gecertificeerde toeleveranciers) of InHouse (interne opleiding op maat) op locatie of online. Deze opleidingen worden gegeven in het Nederlands, Frans of Engels. Kijk op [onze website](#) voor de aankomende opleidingen.

FSC keurmerklicentie voor promotioneel gebruik

Situeert uw bedrijf of organisatie zich aan het einde van een handelsketen en verkoopt en/of gebruikt u kant-en-klare FSC-gelabelde producten? Dan is een FSC-keurmerklicentie voor promotioneel gebruik zeker iets voor u!

Niet-gecertificeerde bedrijven kunnen in bepaalde omstandigheden een licentie afsluiten, die hen mogelijkheden biedt om **promotioneel gebruik** te maken van de FSC-trademarks. Het gaat hier doorgaans over het commercieel gebruik van de FSC-trademarks ter promotie van gelabelde producten in het assortiment (bv. in huis-aan-huisfolders, of online gebruik).

Ook bedrijven of organisaties die graag willen communiceren over hun aankoopbeleid (bv. keuze voor gecertificeerde verpakkingen, intern gebruik van gecertificeerd hout of papier...), kunnen dit via zo'n licentie formeel omkaderen.

Niet-gecertificeerde bedrijven en organisaties kunnen terecht bij FSC België voor het afsluiten van een keurmerklicentie voor promotioneel gebruik. FSC België staat in voor de controle van het correct gebruik van het FSC keurmerk, en waar nodig de verificatie van aankoopdocumenten van de gecertificeerde producten.

Fictief voorbeeld ter illustratie

Duurzaamheid

We kiezen voor onze verpakkingen maximaal voor FSC®-gecertificeerde dozen, die u kan herkennen aan het FSC-label dat erop staat. Dit biedt de garantie dat het materiaal van onze verpakkingen afkomstig is uit duurzaam beheerde bossen.

Door bewust te kiezen voor producten met het FSC-keurmerk, ondersteunen we niet alleen het behoud van bossen, maar dragen we ook bij aan de bescherming van biodiversiteit en het welzijn van de gemeenschappen die afhankelijk zijn van deze bossen.

Spot u het FSC-logo op onze verpakkingen? Dan draagt u zo uw steentje bij aan het onderhouden van de bossen wereldwijd. Samen maken we een verschil!

FSC® NXXXXXX

FORESTS FOR ALL FOREVER

Verpakt Voor u

De FSC-labels

FSC 100%

Een 'FSC 100%' label of claim geeft aan dat het product volledig afkomstig is uit FSC gecertificeerd(e) bos(sen). FSC-gecertificeerde bossen worden beheerd met aandacht voor mensen, dieren en het milieu. Ze worden onafhankelijk gecontroleerd om te voldoen aan de principes en criteria voor bosbeheer van FSC.

FSC MIX

Het hout of de vezels in een FSC MIX product zijn een mengsel van twee of meer van de volgende:

- Virgin hout/vezels uit een FSC-gecertificeerd bos
- Teruggewonnen/recycled hout/vezels
- Virgin hout/vezels uit andere gecontroleerde bronnen (Controlled Wood)

Wanneer het product wordt geproduceerd volgens het FSC-percentagesysteem, moet het minimaal 70% FSC-gecertificeerd hout/vezels en/of gerecyclede grondstoffen bevatten, en moet de rest gecontroleerd hout zijn. Als het product wordt geproduceerd volgens het FSC-creditsysteem, geldt er geen minimum aan FSC-grondstoffen. Slechts een deel van de producten kan echter gelabeld worden en/of gepromoot als FSC-gecertificeerd. Ook hier geldt dat de rest gecontroleerd hout moet zijn.

FSC RECYCLED

Een 'FSC recycled' label of claim geeft aan dat een product volledig uit gerecycleerd materiaal gemaakt is. Al het hout of alle vezels moeten afkomstig zijn van gerecycleerde oorsprong, waar nodig met een onderscheid tussen preconsumer en postconsumer gerecycleerd materiaal.

Een FSC-label op de verpakking

Correct on product label

Via een correct 'on product' FSC-label kan men duidelijk aangeven dat een product FSC-gecertificeerd is, waarbij het label de nodige informatie verschaft qua type, product en via een licentiecode aangeeft welke certificaathouder de verantwoordelijkheid draagt voor het aangebrachte label.

Een correct FSC label bestaat uit de volgende elementen, waarbij de elementen met een * niet verplicht zijn en dus weggelaten kunnen worden:

The diagram shows a green FSC label with the following elements and callouts:

- Het 'checkmark' en 'tree' logo (het boompje)** (pointing to the FSC logo)
- Vermelding website*** (<http://www.fsc.org>) (pointing to the website URL)
- Type FSC product** (100%, Mix of Recycled) (pointing to the word 'MIX')
- Een standaard claim*** (bijvoorbeeld 'Hout uit goed beheerde bossen') (pointing to the text 'Papier | Ondersteunt verantwoord bosbeheer')
- Een FSC licentiecode van de vorm 'FSC C1234546'** die verwijst naar de gecertificeerde producent/leverancier (opzoekbaar via search.fsc.org) (pointing to the code 'FSC® C117990')

FSC-label op en/of verwijzend naar de verpakking

Een 'on product' FSC-label op een verpakking moet strikt genomen altijd duidelijk maken – via de vermelding van een producttype – waar het juist op slaat. Het kan dus verwijzen naar de inhoud van de verpakking (een FSC-gecertificeerd product) of naar de verpakking zelf (de verpakking is dan het FSC-gecertificeerde product), of beiden. De licentiecode in een label verwijst naar de certificaathouder onder wiens verantwoordelijkheid het label werd aangebracht.

Een label op de verpakking wat verwijst naar de inhoud zal de licentiecode dragen van de certificaathouder die verantwoordelijk is voor het product in de verpakking.

Een FSC-label op de verpakking wat aangeeft dat de verpakking zelf FSC-gecertificeerd is, draagt dan weer de licentiecode van de gecertificeerde verpakkingfirma onder wiens verantwoordelijkheid de verpakking geproduceerd werd.

Merk op dat FSC-certificaathouders soms ook kiezen op de verpakking rond hun eigen FSC-producten mee op te nemen in de scope van hun certificering: hierdoor kunnen ze dan beide labels van hun eigen licentiecode voorzien (of in welbepaalde omstandigheden slechts één 'overkoepelend' label op het verpakte product opnemen.)

Uw product in een FSC-gelabelde verpakking

Indien uw organisatie FSC-gecertificeerde en mogelijk ook FSC-gelabelde verpakkingen wil rond uw eigen producten, is het belangrijk dat u werkt met een FSC-gecertificeerd verpakkingsleverancier. Enkel dergelijke certificaathouders kunnen FSC-producten met correcte garanties (o.a. op verkoopdocumenten) aanbieden. Indien u wil dat de verpakking ook voorzien wordt van een correct on product FSC-label, dan kan zo'n gecertificeerde firma dit opnemen. Belangrijk is uiteraard dat u dit op tijd aangeeft, en – waar wenselijk – ook uw goedkeuring kan geven over het finale ontwerp van 'uw' verpakking.

Niet zelden zijn er situaties waarbij uw organisatie geen rechtstreeks contact heeft met de verpakkingsproducent, bijvoorbeeld wanneer het product in kwestie gemaakt én verpakt wordt door een leverancier en als 'verpakt product' door uw organisatie wordt aangekocht. Indien u een FSC-label op die verpakking wil, dan zal doorgaans uw leverancier het nodige moeten doen om deze correct aan te kopen, bij een FSC-gecertificeerde verpakkingsproducent en onderling moeten afstemmen voor een correct aangebracht on product FSC-label. Het is aangewezen om hierover duidelijk en op voorhand te communiceren, en waar wenselijk ook (al dan niet contractuele) afspraken te maken rond inzage in de aankoop van die verpakking.

Merk tot slot nog op dat een firma die door uw organisatie aangekochte FSC-gecertificeerde verpakkingen vult, uiteraard geen eigen FSC Chain of Custody certificaat nodig heeft. Het vouwen en vullen van zo'n verpakking is uiteraard een verwerking, maar in kader van de vereisten rond FSC-certificering wordt de gecertificeerde verpakking in deze als 'eindproduct' beschouwd. Het blijft uiteraard wel steeds belangrijk dat zo'n verpakking aangekocht werd bij een FSC-gecertificeerde producent die het nodige kan doen qua garanties bij verkoop en correcte on product labeling.

FSC & de EU Deforestation Regulation

Binnenkort treedt de EU Deforestation Regulation (EUDR) in werking, en moeten bedrijven het nodige doen om aan te tonen dat hun producten afkomstig zijn van legale en ontbossingsvrije oorsprong. Ook veel bedrijven binnen de verpakkingsector zullen deze EU Deforestation Regulation (EUDR) voelen.

FSC-certificering heeft alles in huis om de naleving van de EUDR-wetgeving voor FSC-gecertificeerde producten te vereenvoudigen. FSC-boscertificering is immers meer dan een mitigatie-tool voor eventuele risico's in de bossen van oorsprong, en via de Chain of Custody certificering wordt de traceerbaarheid doorheen de verwerkende keten opgevolgd. Onder de noemer 'FSC Aligned for EUDR' biedt het FSC-systeem een aantal tools aan die bedrijven op elk punt in de waardeketen kunnen gebruiken om te voldoen aan de EUDR-verplichtingen op het gebied van wettigheid, duurzaamheid en due diligence.

De 'FSC Regulatory Module'

De 'FSC Regulatory Module' is een nieuwe, aanvullende en vrijwillige toevoeging bij de bestaande FSC-normen voor bosbeheer, chain of custody en controlled wood. Deze modules zijn ontworpen om bedrijven te helpen hun FSC-certificering te gebruiken om aan de strenge EUDR-eisen te voldoen. Deze modules omvatten de vereisten rond due diligence-systemen, het uitvoeren van grondige risicobeoordelingen met het 'FSC Risk Assessment Framework' en het onderhouden van transparante supply chain-documentatie. Met deze modules kunnen FSC-certificaathouders voldoen aan de wettelijke vereisten van de EUDR. Meer informatie hierover kan u [hier](#) vinden.

De FSC Blockchain: 'FSC Trace'

'FSC Trace' is de naam van de blockchain tool - die ontwikkeld werd door FSC - die FSC-certificaathouders enorm kan helpen in de naleving van de EUDR-vereisten. De tool helpt gebruikers bij het checken van de geldigheid van de certificering van leveranciers (in real time) en de verificatie van transacties tussen certificaathouders, waarbij relevante informatie (vereiste informatie over oorsprong conform de EUDR) kan doorgegeven worden binnen een supply chain, waarbij deelnemers altijd volledige controle hebben over hun gegevens waardoor de commerciële vertrouwelijkheid wordt gewaarborgd.

FSC Risk Assessment Framework: nieuwe aanpak voor risicobeoordelingen

Na een grondige en evenwichtige beoordeling heeft FSC het Risicobeoordelingskader **FSC-PRO-60-006b** gepubliceerd, wat onmiddellijk van toepassing is voor gebruikers van de Regulatory Module. Het beoordelingsproces begon in 2021 en werd versterkt door de creatie van de 'FSC Aligned for EUDR'-oplossing. Het nieuwe **raamwerk** biedt bedrijven een alomvattend hulpmiddel om de risico's die samenhangen met de levering van bosmaterialen te beoordelen en te beperken. Met 64 indicatoren om risico's te beoordelen die verband houden met relevante sociale en milieuaspecten, is het FSC Risk Assessment Framework afgestemd op de EUDR-regelgevingsvereisten om verantwoorde inkoop te garanderen. De volgende generatie nationale of regionale **FSC-risicobeoordelingen** voor gecontroleerde houtinkoop zal gebaseerd zijn op dit bijgewerkte raamwerk.

Met vragen kan u steeds terecht bij FSC België, via info@fsc.be of via andere kanalen. Volg onze seizoensnieuwsbrief om op de hoogte te blijven van FSC-gerelateerd nieuws!

FSC Belgium

Interleuvenlaan 62/28 - 3001 Leuven

016 39 47 18 - info@fsc.be

www.fsc.be

www.ikzoekfsc.be